

Autismevriendelijkheid, kennismaking met autisme

Mensen met autisme willen net als alle andere mensen begrepen worden zoals ze zijn en kansen krijgen om een volwaardige plaats in de samenleving in te nemen. In de **week van autisme** van 30 maart t/m 6 april vraagt de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) extra aandacht voor de ongeveer 200.000 mensen met autisme in ons land. Ook is door de Verenigde Naties 2 april uitgeroepen tot Wereld Autismedag - over de hele wereld worden die dag activiteiten georganiseerd om autisme onder de aandacht te brengen van een groot publiek. Het is dan ook vanzelfsprekend dat wij vanuit de Synthesegroep aandacht vragen voor deze groep, immers autismevriendelijkheid hangt nauw samen met de kennis die men heeft (onbekend maakt onbemind?).

(zie ook [www. autismeweek.nl](http://www.autismeweek.nl)).

Synthesegroep

In samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs willen OSG Sevenwolden, het Bornego College en VSO De Zwaai (onderdeel van RENN4) een passende voorziening voor havo- en vwo-leerlingen met (ernstige) beperkingen in het autistisch spectrum (ASS) realiseren door in Heerenveen een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen: Synthese, passend onderwijs voor leerlingen met ASS problematiek in Heerenveen e.o.

Vanaf schooljaar 2018 – 2019 zijn we met een pilot gestart met een kleine groep bovenbouwleerlingen. De gepersonaliseerde aanpak zoals deze in de TAN (Talentcollege Noord) is ontwikkeld vormt de basis. Er nemen 6 á 7 leerlingen deel die ook al op één van de drie scholen stonden ingeschreven en al in de bovenbouw van de havo en vwo aanwezig zijn of een overgangsbewijs hebben/hadden aan het eind van afgelopen schooljaar voor de bovenbouw van havo of vwo.

Voor schooljaar 2019-2020 wordt deze bovenbouwgroep doorontwikkeld naar 10 á 12 leerlingen. Dit is een heterogene groep in niveau en leeftijd.

Vanaf schooljaar 2019-2020 start de eerste onderbouwgroep(havo en vwo klas 1, klas 2 en klas 3) met de gepersonaliseerde aanpak als basis. Brugklasleerlingen havo en vwo klas 1 die voldoen aan de criteria starten in principe met een zwaar ontwikkelperspectiefplan (OPP) in het regulier onderwijs. Echter, in het OPP wordt de onderwijsbehoefte duidelijk omschreven en de begeleiding gestart. In dit traject wordt vervolgens gekeken of plaatsing naar de Synthesegroep direct of in de loop van het leerjaar noodzakelijk is.

Het onderwijs

Het onderwijs vindt plaats op Sevenwolden Fedde Schurer op de bovenste verdieping.

De lestijden zijn van 9.00 uur tot 15.00 uur, elke dag. De persoonlijke studiebegeleider is eerste aanspreekpunt voor de leerling, is ondersteunend aanwezig en wijst de leerling de weg in planning en organisatie. De vakcoach, de reguliere VO docenten komen volgens planning bij de leerling in het lokaal om uitleg te geven over het vak. De leerling volgt een eigen leerroute die ook bestaat uit een eigen toets planning en daar waar mogelijk en wenselijk kunnen leerlingen deelnemen aan een aantal reguliere lessen op Fedde Schurer. Betrokken vakcoaches en studiecoaches hebben in het begin van het schooljaar een belevingscircuit meegemaakt, waarbij zij hebben mogen ervaren hoe de wereld het autisme voelt.

Een uitermate geschikte kennismaking om autisme en autistisch denken beter te leren kennen.

Autismevriendelijkheid

Met 'autismevriendelijkheid' wordt niet bedoeld medelijden, wel een open houding voor de (on)mogelijkheden van mensen met autisme. Een goed begrip van autisme opent de deur naar een autismevriendelijke wereld. Autismevriendelijkheid hoeft niet altijd en overal een beperking te zijn. Het heeft te maken met hoe de omgeving ermee omgaat. Het heeft te maken met respect hebben voor het 'anders' zijn en bieden van kansen aan mensen met autisme.

Autisme is een bijzondere handicap als gevolg van een nog onbekende stoornis in de hersenen. Er vindt een andere manier van informatieverwerking plaats, de hersenen slagen er niet zo goed in om spontaan en supersnel context te gebruiken bij het verlenen van betekenis aan dingen, mensen en gebeurtenissen (zgn. contextblindheid). Mensen

met autisme zijn absolute denkers in een relatieve wereld (dingen hebben niet altijd een vaste betekenis en uitzonderingen en variatie vaak de regel zijn) en dat betekent dat deze wereld één grote bron van verwarring, onduidelijkheid, misverstanden en dus stress oplevert.

De autistische stijl van informatieverwerking heeft vooral gevolgen op het gebied van omgang met anderen, communicatie en flexibiliteit in handelen. Toch is een diagnose niet gemakkelijk te stellen, autisme kan zich in het gedrag heel verschillend uiten. Echter wat mensen met autisme onderscheidt van mensen zonder autisme is niet zozeer hun gedrag, maar de wijze waarop ze waarnemen en denken. De autist bestaat dus niet.

Als je mensvriendelijk bent, kom je al dicht bij autismevriendelijkheid.

Daarnaast zijn volgende tips:

- Communicatie: hoe concreter hoe beter
- Sociale omgang: respect voor 'anders zijn'
- Voorspelbaarheid: laten weten wat er komt
- Zintuiglijke aanpassingen: prikkelarme omgeving

(zie ook www.autismecentraal.com).

We hopen dat er o.a. door de **week van autisme** meer bekendheid in het algemeen voor autisme en in het bijzonder voor de Synthesegroep is. De vakcoaches en studiecoaches willen ongetwijfeld hun ervaringen met onderwijs geven aan deze bijzondere groep leerlingen met jullie delen. In de Synthesegroep zien wij heel mooie ontwikkelingen bij de leerlingen, betrokken personeel en op het gebied van onderwijs. We houden jullie op de hoogte.

Projectleiding Synthesegroep